

2017/2208(INI)

25.1.2018

ATZINUMS

Sniegusi Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Reģionālās attīstības komitejai

par Mazāk attīstītajiem ES reģioniem
(2017/2208(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Viorica Dăncilă*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā Komisijai ir jānodrošina tā ieguldījumu veida nepārtrauktība, kuru pašlaik veic kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) otrais pīlārs, kas ir būtisks finansēšanas instruments, lai veicinātu ekonomisko izaugsmi, kas sekmē konkurētspēju, inovācijas un nodarbinātību mazāk attīstītajos lauku un kalnu reģionos, un nodrošinātu ilgtspējīgu lauku attīstību; tā kā otrais pīlārs arī nodrošina finanšu stimulus ieguldījumiem lauku apvidos konkrētu teritoriālo vajadzību risināšanai; tā kā šie finansiālie stimuli savukārt palīdz sasniegt transversālos mērķus vides aizsardzības un klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās jomā; tā kā pirmais pīlārs nodrošina stimulus un atbalstu lauksaimniecības un agroekoloģiskajai praksei, kas dod labumu videi un sniedz pamudinājumu cilvēkiem, piemēram, gados jauniem lauksaimniekiem, nodarboties ar lauksaimniecību;
 - B. tā kā lauksaimniecība — gan reģionos ar zemu ienākumu līmeni, gan ar zemu izaugsmes līmeni — nodrošina ievērojami lielāku nodarbinātības īpatsvaru nekā vidēji ES 28 dalībvalstīs; tā kā tas ir veselās piecas reizes lielāks reģionos ar zemiem ienākumiem un 2,6 reizes lielāks reģionos ar zemu izaugsmes līmeni;
 - C. tā kā ziņojums par atpalikušiem reģioniem lielā mērā attiecas uz laikposmu no 2000. līdz 2013. gadam, atjauninājumam saturot datus par laiku līdz 2014. vai 2015. gadu, un tajā netiek ņemta vērā lauksaimniecība;
 - D. tā kā zems vietējais politiskās prioritātes un ieguldījumu līmenis, nepietiekama fiziskā un digitālā infrastruktūra, zema savienojamība, pakalpojumu trūkums un bieži vien nepietiekamas institucionālās spējas vai vietēju publisko pakalpojumu neesamība, prasmju atšķirība un pieaugošs kredītsaistību līmenis lauku un lauksaimniecības kopienās — tie visi ir būtiski šķēršļi dzīvotspējīgu un pašpietiekamu lauku uzņēmumu un kopienu veiksmīgai attīstībai, kuru dēļ daudzi jaunieši ir spiesti pamest lauku apvidus un doties projām un saasinās kvalificēta darbaspēka trūkums, un pasliktinās reģiona nākotnes izredzes;
 - E. tā kā dažos ES reģionos ar zemu ienākumu līmeni zemes sagrābšanas un zemes koncentrēšanas problēma ir nozīmīgs šķērslis tam, lai varētu palīdzēt reģioniem attīstīties un augt;
 - F. tā kā viens no plašākajiem un sarežģītākajiem jautājumiem ES ir lauku apgabalu situācijas uzlabošana, ko varētu paveikt ar viedu pieeju;
 - G. tā kā dzimumu līdztiesības jautājumus parasti risina ieteikuma rakstura politikas jomās, nevis jomās, kurās izmanto saistošus politikas pasākumus, piemēram, reģionālās politikas jomās, kurām piešķir lielāku finansiālo atbalstu,
1. uzskata, ka lauksaimniecība, lauksaimniecības pārtikas nozare un lauku uzņēmējdarbība ir daļa no risinājuma, lai sekmētu ilgtspējīgu izaugsmi un atdzīvinātu lauku apgabalus, veicinātu ģimenes uzņēmumus un radītu jaunas darbvietas veidā, kas atvieglo plašu un

nediskriminējošu sociālo iekļaušanu, un ir teicami instrumenti, ar kuriem cīnīties pret nabadzību un nevienlīdzību un palielināt ienākumu līmeni mazāk attīstītajos reģionos, vienlaikus palīdzot ilgtspējīgi saglabāt lauku ainavu, veicināt ekosistēmas pakalpojumus un cīnīties pret lauku iedzīvotāju skaita samazināšanos un sabiedrībai pieejamo pakalpojumu samazināšanos; uzsver to, kāda stratēģiskā nozīme mazāk attīstajos reģionos ir lauksaimniecībai, kas nodrošina pārtiku un garantē šiem reģioniem pārtikas nodrošinājumu;

2. uzskata, ka īpaša uzmanība jāpievērš tam, ka laukos samazinās iedzīvotāju skaits un dodas projām jaunieši, kuri ir nepieciešams resurss, lai varētu ekonomiski un sociāli atjaunoties minētās kopienas;
3. norāda, ka lauku apgabali ir ne tikai apgabali, kur strādā lauksaimnieki un tiek audzēta pārtika, bet tā ir arī mājvieta miljoniem eiropiešu, kuri dzīvo kopienās ar aizvien mazāk iespējām;
4. aicina dalībvalstis un Komisiju ieguldīt izglītībā, lai piesaistītu un noturētu mazāk attīstītajos lauksaimniecības reģionos augsti kvalificētus cilvēkresursus;
5. uzsver, cik svarīgi ir lauku attīstības fondi, lai veicinātu šo reģionu ekonomisko izturētspēju un teritoriālo kohēziju, kā arī konkurētspēju, izmantojot īpaši šim mērķim paredzētus projektus, kas balstās uz augšupēju pieeju, ieguldījumu, iespējas kooperācijai un infrastruktūras attīstību; tādēļ atzīst vietējās rīcības grupu devumu, izstrādājot vietējās stratēģijas, atbalstot ieinteresēto pušu tīkla veidošanu un individuālu *LEADER* projektu novērtēšanu un izvērtēšanu, un tādēļ aicina lielāku atbalsta daļu piešķirt sabiedrības virzītai vietējai attīstībai (SVVA), šādi palīdzot gan pārvarēt problēmas, gan veidot spējas; uzsver, cik svarīga nozīme ir zināšanu pārnesei un tam, lai mazāk attīstītajiem reģioniem nodrošinātu vieglāku piekļuvi lauksaimniecības inovācijām; norāda, ka ar jauniešu iesaistīšanu lauksaimniecības darbībās tiek uzlabots sniegums, jo viņi iegulda inovatīvus risinājumus un ievieš lauksaimniecībā progresīvas tehnoloģijas;
6. uzsver, ka ir svarīgi saglabāt atbilstošus ES reģionālās attīstības fondus laikposmam pēc 2020. gada, lai apmierinātu šo reģionu vajadzības, pirmām kārtām ņemot vērā potenciālo lauksaimniekošanas izaugsmi, vienlaikus ievērojot to, ka ir nepieciešams pastāvīgs finansējums visiem ES reģioniem, jo globalizācijas, klimata pārmaiņu un rūpniecības pārkārtošanās sekas neaprobežojas tikai ar mazāk attīstītajiem reģioniem, kā izklāstīts Komisijas 7. Kohēzijas ziņojumā, bet arī ievērojami ietekmē, piemēram, reti apdzīvotas teritorijas; atzīst, cik svarīga nozīme ir pirmā pīlāra maksājumu shēmām jo īpaši attiecībā uz mazāk attīstītajiem reģioniem, un tādēļ aicina, lai tās būtu pēc iespējas tuvākas līmeņiem pašreizējā KLP;
7. uzsver, ka neraugoties uz spiedienu uz ES budžetu, no finansējuma lauku attīstībai un KLP nevar atkāpties; uzsver, ka *Brexit* radīs sekas visām dalībvalstīm un tam var būt negatīva ietekme uz lauku reģioniem; prasa identificēt šos reģionus un tos atbalstīt;
8. uzsver nepieciešamību pēc lielākas elastības lauku attīstības fondu pārvaldībā un uzsver, cik svarīgi ir saraut saikni starp lauksaimniecības finansējumu un budžeta ierobežojumiem;

9. uzsver, ka visaptverošas un laika ziņā labi plānotas attīstības stratēģijas ir nepieciešamas ne vien, lai risinātu dažas no mazāk attīstīto lauksaimniecības reģionu pamatproblēmām, bet arī, lai uzlabotu to spēju ieviest jaunu tehnoloģiju, noturēt un piesaistīt talantus un radīt un veicināt jaunus ieguldījumus;
10. uzskata, ka viens no lielākajiem izaicinājumiem, ar ko saskaras atpalikuši reģioni, ir produktivitātes un nodarbinātības palielināšana lauksaimniecībā;
11. uzsver, cik svarīga ir iespējamā sinerģiskā ietekme ir tam, ka mazāk attīstītajos reģionos liela, bet sarūkoša daļa no kopējās nodarbinātības ir lauksaimniecībā un ka ir izredzes spēt nodrošināt stabilu tradicionālo augstas kvalitātes produktu attīstības pamatu, piemēram, attiecībā uz ģeogrāfiskās izcelsmes norādes produktiem, kalnu produktiem vai vietējām specialitātēm, un veicināt pārtikas nodrošinājumu un vides ilgtspējas pasākumus; tāpat arī norāda uz potenciālu attīstīt tūrisma darbības, jo īpaši lauku tūrisma un agrotūrisma; uzsver Parlamenta 2015. gadā pausto aicinājumu paplašināt ES mēroga ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzības jomu tā, lai ietvertu arī ar lauksaimniecību nesaistītus produktus; uzskata, ka šāda paplašināšana dotu stimulu visiem lauku apgabaliem Eiropas Savienībā, pievienojot vērtību tradicionālajiem produktiem un radot nodarbinātību lauku reģionos; mudina Komisiju nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu, lai paplašinātu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes aizsardzības jomu, attiecinot to arī uz produktiem, kas nav saistīti ar lauksaimniecību;
12. uzsver, cik svarīgi ir atbalstīt vietējās iniciatīvas, kas paredzētas vietējo produktu apstrādei, mārketingam, izplatīšanai un patēriņam, kā arī vietējai tirdzniecībai;
13. atkārtoti norāda, cik svarīga nozīme ir inovācijai, pienācīgas gradācijas digitalizācijai un vietējo (veselības, sociālo un pasta) pakalpojumu un infrastruktūras uzlabošanai, tādējādi radot labvēlīgu vidi un labu pamatu, lai sekmētu izaugsmi un uzlabotu kohēziju mazāk attīstītajos reģionos; uzsver, ka laba infrastruktūra, jo īpaši ātrdarbīga interneta pieslēgumu nodrošināšana, kas ir priekšnoteikums lauku rajonu dzīvotspējai, var palīdzēt risināt problēmu saistībā ar iedzīvotāju skaita samazināšanos laukos un var palīdzēt piesaistīt kvalificētu darbaspēku, kas vajadzīgs izaugsmei šajos apgabalos; atgādina, ka attīstības kombinācijā būtiska nozīme ir izglītībai un apmācībai, kam var tālāk palīdzēt ar savstarpējo saistību tiešsaistē; atzinīgi vērtē Komisijas pārdomu dokumentu attiecībā uz lauksaimniecības nākotni, kas paredz lielāku ieguldījumu koncentrēšanu aprites ekonomikas un bioekonomikas jomā, kura sniedz nozīmīgu nodarbinātības potenciālu, un „viedo ciematu” iniciatīvas attīstīšanu, izmantojot atbalstu vietējām kopienām, lai nodrošinātu digitalizāciju un pakalpojumu infrastruktūras attīstību;
14. uzsver sociālās lauksaimniecības modeli un tā potenciālu apvienot cilvēkus lauku apgabalos, un jo īpaši tuvināt lauksaimniecību iedzīvotājiem; uzskata, ka šis modelis ir svarīgs instruments, kas dod plašu terapeitiskā atbalsta pakalpojumu klāstu vietējai kopienai, vienlaikus savienojot lauksaimniekus ar plašāku kopienu;
15. norāda, ka inovatīvu projektu, piemēram, „viedo ciematu” iniciatīvas, pilnīga īstenošana ļoti lielā mērā ir atkarīga no savienojamības plašākas izvēršanas kopā ar izglītību; mudina veikt tālākus pasākumus, lai apturētu iedzīvotāju samazināšanos lauku apvidos, veicinātu ģimenes saimniecības un veicinātu labāku vides pārvaldību, sociālo iekļautību, nabadzības samazināšanu un darbavietu radīšanu ar viedu pieeju;

16. norāda, ka dzimumu lomu izmaiņu veicināšanai nolūkā panākt, lai sievietes arvien vairāk varētu izmantot reģionālās paplašināšanas priekšrocības, ir būtiska nozīme un tā var arī pastiprināt tirdzniecības un rūpniecības konkurētspēju jo īpaši mazāk attīstītajos reģionos;
17. atzinīgi vērtē to, ka Komisija KLP nākošās reformas ietvaros piešķir prioritāti paaudžu maiņai; uzskata, ka šī prioritāte dos ieguldījumu ES lauku reģionu ilgtspējā;
18. norāda, ka diversifikācija ir kļuvusi nepieciešama daudziem lauksaimniekiem, jo īpaši mazāk attīstītajos reģionos, lai nodrošinātu papildus ieņēmumu avotus;
19. uzsver, ka labi savienotas teritorijas, kas izvirza par prioritāti lauku apgabalus un pilnveido tos, ir būtiskas pētniecības partnerību darbā, ieskaitot Eiropas Inovāciju partnerības iniciatīvas, lai inovatīvā prakse varētu tālāk pilnveidot lauksaimniecības un saistīto uzņēmumu ilgtspējīgu attīstību un pastiprināt izaugsmi lauku apvidos mazāk attīstītajos reģionos; šajā ziņā uzskata, ka pastāv ļoti aktuāla nepieciešamība veicināt sadarbību ES reģionu starpā *NUTS 2* līmenī;
20. uzsver, cik noderīga ir teritoriālā pieeja, kas nodrošina pietiekamu infrastruktūru un sociālo kapitālu katram reģionam; uzsver, ka lauku reģionos ir nepieciešami pakalpojumi, ar kuriem atvieglot slogu, kas saistīts ar lauksaimniekošanu, piemēram, profesionālās konsultācijas, finanšu konsultācijas un konsultācijas par lauku saimniecību pārvaldības praksi; atgādina, ka, lai saglabātu šos apgabalus, ir vitāli svarīgi piedāvāt sabiedriskos pakalpojumus, piemēram, izglītību, arodmācību, veselības aizsardzību, valsts sociālos pakalpojumus, sabiedrisko transportu un publiskos pasta pakalpojumus; aicina dalībvalstis apsvērt iespēju palīdzēt kopienām mazāk attīstītajos reģionos ar atbilstošiem rīkiem, kas rada slēgtus ražošanas ciklus un palīdz saglabāt reģionos pievienotās vērtības procesus, tādējādi radot aktīvu lauku ekonomiku un apturot cilvēku aizplūšanu no laukiem;
21. aicina Komisiju nodrošināt, lai līdzfinansēšanu saskaņā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem neierobežotu Stabilitātes un izaugsmes pakta limiti.

INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	23.1.2018
Galīgais balsojums	+: 37 -: 1 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurentiu Rebege, Bronis Ropé, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Franc Bogovič, Stefan Eck, Jens Gieseke, Maria Heubuch, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Hannu Takkula, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Stanislaw Ożóg

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC
SARAKSTA**

37	+
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Karin Kadenbach, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
ECR	Richard Ashworth, Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Stanisław Ożóg
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Hannu Takkula
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropè
EFDD	Marco Zullo

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

2	0
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebega

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas